

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkerekedése
lap azellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Helyegdíjért külön minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöltetnek.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bocskor Béla,**
FŐMUNKATÁRSÁK: **Hochechild Lajos** Gyergyóban.

Kiadó- és laptulajdonos: **Györgyjakab Márton**
Molnár Ákos a központban. **Vitos Mózes** Alcsikon.

A felcsiki gyógyszer-tár ügye.

Csik-Szereda, okt. 29.

A folyó hó 31-ére összehívott törvényhatósági közgyűlés társaságának egyik pontját képezi egy gyógyszer-tárnak Csik-Szentdomokoson, mint a felcsiki közegészségi kör központján leendő felállítása.

A tárgysorozat ezen kitétele azonban teljesen téves, mert a való tényállásnak és annak a mit kifejezni akar, csak akkor felelne meg, ha úgy volna szövegezve, hogy „egy Csik-Szentdomokoson felállítani szándékolt gyógyszer-tárnak megtagadása”, mert tudtommal a megyei közegészségügyi választmány e kérdésben ha a teljes merev tagadás álláspontjára helyezkedő főorvosi javaslatától eltérőleg nem is határozottan elutasító, de mindenestre a kérdés megoldását hosszabb időre elodázó véleményt adott és ezt az állandó választmány is magáévá tevén, a közgyűlésnek azt fogja proponálni, hogy előbb hallgattassanak meg Szentdomokos és Karczfalva községek képviselő-testületei, hogy a gyógytár felállítása melyik községben lenne célszerűbb.

Csodálatos, hogy a felcsiki gyógyszer-tár ügye már régtől fogva felszínen van s a törvényhatósági közgyűlés előtt évről-évre megfordul, de minden eredmény nélkül. Felcsik minden évben bebizonyítja, hogy a gyógyszer-tár felállítása közszükséget képez, hogy 14000 ember nem lehet el gyógyszer-tár nélkül s a közegészségügyi követelmények mai előrehaladott korában neveltséges dolog azt kívánni, hogy az a 14000 ember ha szüksége van, ha az orvos receptet ír, 40-50 kilométer utat tegyen meg a rendelt orvosság megszerzése végett. De ezekre az argumentumokra a megyei közegészségügyi választmány és a törvényhatóság mindig azzal az ocska kormányrendelettel válaszol, hogy a kérés nem teljesíthető, mert a forgalmi viszonyok nem változtak s a kért gyógyszer-tár felállítása veszélyeztetné a meglévők egzisztenciáját.

E szerint tehát a felcsiki közegészségi kör mindaddig hasztalan folyamodik gyógyszer-tárért, a míg be nem bizonyítja, hogy bizony a forgalmi viszonyok változtak és a felcsiki gyógyszer-tár távulról sem fogja veszélyeztetni sem a szépvízi, sem a szeredai gyógyszer-tár fennállását.

Ha a forgalmi viszonyok változása alatt tévesen azt érti a t. főorvosi vélemény, hogy felcsik völgyét még nem szelte át a vasút: akkor tökéletesen igaz van, hogy e tekintetben 1400 éven át, mióta mi székelünk itt lakunk, nem változtak nem ugyan a viszonyok, hanem a forgalmi eszközök, ámbár ezen szomorú igazságnak is hála Istennek maholnap vége lesz.

De én a miniszteri rendelethez emlitett forgalmi változások alatt nem a forgalmi eszközök változását, hanem a személyi forgalom növekedését vagy csökkenését értem, mely mellett a fokozottabb közegészségügyi követelmények igen szépen megférnek.

Azokban a régi jó időkben, mikor diplomás kör- és járásorvosaink nem voltak,

mikor ezek funkcióját a falusi bábák és tudós néném asszonyék végezték, mikor az emberek a vízvetést, ráolvasást stb. gyökeres operációnak tartották, akkor nem volt szükségünk gyógytárra, mert a csudadoktorok sohasem szoktak volt rendelvényt írni, de ma már nem ott állunk a közegészségügygyel. A csudadoktorok kezdenek kipusztulni, mint a rézbőrű indiánok Amerikában, a közegészségügyi állami főnhatóság alá került képzett kör- és járásorvosok figyelnek az adóztató polgár drága egészségére.

Hiszen a felcsiki közegészségügyi körnek is van körorvosa. Tehát régi mese új köntösben: az egyszeri örmény megfogadta a szolgát, kijelentette neki, hogy a mikor tetszik, akkor ehetik, a kenyér az asztal fiókjába van bezárva s a kulcs az ő zsebében áll stb.

Micsoda neveltséges anomáliát igyekszik támogatni, fentartani a t. közegészségügyi választmány? *Ha gyógyszer-tárt nem akar adni felcsiknak, akkor minek adott orvost s ha orvost adott, miért nem ad gyógyszer-tárt?* Hiszen én az egyszeri király kisasszony meséjén kívül még nem hallottam, hogy pusztán az orvos által megírt receptjétől valaha meggyógyult volna a beteg.

A 7 éven alól orvosi gyógykezelés nélkül elhalt gyermekek szülőit a gyógykezelés elmulasztásáért a törvény értelmében szigorúan büntetik az illető hatóságok. Ezt tudja az emberek nagyrésze, úgy játsza ki a törvényt és hatóságot, hogy az orvossal rendelvényt írat, de az orvosságot nem készített el. Ezen eljárás a maga nemében páratlan esalás ugyan, a melylyel az illető első sorban saját magát károsítja meg, de én ezen embereket még sem ítélem el teljes mérvben, mert egy vagyontalan napszámos embertől a viszonyokat számba véve, mégis igen nehéz dolog azt kívánni, hogy ő rendes keresetét elhagyva, begyalogoljon Szeredába orvosságért s míg egyik gyermekének meggyógyítására a tőle kitelhetőleg nagyobb áldozatot meghozza, azalatt családjá többi 6-7 tagját éhezésnek tegye ki.

Távulról sem állítom s ennek még a látszatát is kerülni óhajtom, hogy a t. közegészségügyi választmány csakugyan nem akar és azért nem akar a felcsiki gyógytár engedélyezése által a közegészségügyen lendíteni, mintha holmi mellék tekintetek vezérelnék eljárásában, hanem egyszerűen úgy veszem a dolgot, a mint van, t. i. tévesen fogja fel a vonatkozó kormányrendelet értelmét. Mert ha csakugyan belátná az égető szükségét, akkor a mostani közgyűlést megelőzőleg elintézte volna a Karczfalva és Szentdomokos közt lévő azon differenciát, a melyet javaslatában kifejtett s a mely a kérdés mostani végleges megoldásának oly annyira utjában áll, hogy azt a végleges megoldáshoz csakugyan szükséges elhárítani.

A közegészségügyi választmánynak nem az a legelső kötelessége, hogy azt vizsgálja, vajjon ezen vagy ama gyógytár felállítása által mennyi jövedelemtől esik el egyik-másik meglévő gyógyszer-tár, ha-

nem legfőbb kötelessége oda működni, hogy a vármegye minden része el legyen látva mindazon kellékekkel, melyeket a gyakorlati élet és a közegészség mai stádiuma megkívánnak.

Tehát leghelyesebben, nevének és feladatának legmegfelelőbbben akkor járna el és a közegészségügy fejlesztésén akkor munkálna igazán helyes irányban, ha felcsik majdnem 14,000 lakosát nem zárná el tovább azon jogos követeléstől, hogy ott az élet és közegészségügyi követelményeknek megfelelően mielőbb gyógytár állíttassék.

Felcsiki.

Az erd. róm. kath. státus gyűlése.

Az erdélyi róm. kath. státus f. hó 24. és 25. napjain tartotta meg évi rendes gyűlését. Ennek lefolyásáról a következőkben értesítünk:

Folyó hó 24-én délelőtt 10 órakor a státus gyűlést Lönhardt Ferencz egyházi elnök nyitotta meg. A megnyitó beszédben hangsúlyozta, hogy a róm. kath. egyházat veszedelem fenyegeti, de reménye van, hogy az egyház híveinek buzgósága és hithűsége el fogja háritani a veszedelmet és meg fogja óvni az egyházat. A tanácskozársra Isten áldását kéri.

A megnyitó után a tagokat vették számba s konstataáltak, hogy a gyűlésre megjelent 39 egyházi és 79 világi tag. Török Albert indítványára a pápa áldását táviratilag kérték.

Erre következett a gyűlésnek egyik legizgalmasabb jelenete, mely szenvedélyes vitát vont maga után.

Br. Jósika Samu, a státus világi elnöke felemlítette, hogy ellene főrendiházi szavazata miatt a közéletben és a sajtóban mozgalmat indítottak, éppen azért elnöki állásáról leköszön. Ezután megköszönte az iránta eddig tanúsított bizalmat s a gyűlés színhelyét odahagyta.

Groisz Gusztáv nyomban a maga és 56 társa nevében indítványt nyújtott be az iránt, hogy a státus gyűlés tagjai ne fogadják el a lemondást. Bevezető beszédében helytelenítette a sajtó és mindazok eljárását, kik a státus ügyeibe illetéktelenül beleavatkoztak, hangsúlyozta, hogy a katolikusok nagy része bizalommal viseltetik az elnök iránt s az ellene indított mozgalom politikai okokra vezethető vissza, politikát pedig nem is szabad és nem is tanácsos a státus ügyeibe belekeverni.

Az indítványhoz többen hozzá szözltek. Todor József orsz. képviselő az indítványt már csak azért sem fogadta el, mert a státusnak tulajdonképpen világi elnöke nincs is. Az ügyet tanulmányoztatni akarja. Györfy Gyula szerint az elnök főrendiházi szavazatával a státus tagjainak bizalmát eljátszotta, kijelentette továbbá, hogy a nunciátúra befolyása a státus ügyeibe nem illetéktelen, mert ez a pápa akaratát prezentálja. Az indítványt nem fogadja el.

Ugron Gábor Jósika elnöki működését bírálva, azt állítja, hogy nem intézte elég buzgósággal a státus ügyeit. Az indítványt ő sem fogadta el.

A kérdés szavazás alá bocsáttatván, a gyűlés 61 szavazattal 57 ellenében a lemondást nem fogadta el.

A délutáni ülés megnyitása után Pál István előadó szözlött az igazgató tanács személyi ügyeiről, felemlítette, hogy az ülés folyamán választandó lesz 4 egyházi és 5 világi igazgató ta-

ácsos, kapcsolatosan védte az igazgató tanácsot Ugron Gábor vádjai ellen. Ebből esimes vita ke-
rekedett, melyben részt vettek Ugron Gábor,
Groisz Gusztáv és a végén Züllich István, ki
betegeskedése miatt alelnöki tisztéről lemondott.
Züllichnek Mohai József indítványára a köz-
gyűlés működéséért jegyzőkönyvileg köszönetet
szavazott.

Hosszabb vita után, mely a felett folyt, hogy
az igazgató tanácsosi állásokra a választást mikor
ejtsék meg, a püspök a választást elrendel-
vén, megválasztattak az egyháziak közül: Ger-
gely Ignác, Müller Ede, Jung Cseke
Lajos és Todor József; a világiak közül:
Györffy Gyula, Ugron Gábor, br. Szent-
kereszty György, Groisz Gusztáv és Csiky
Viktor. Tiszteletbeli előadó lett: dr. Farkas
Lajos, tiszteletbeli titkár: dr. Szamosi János.

Második nap a gyűlés elején kihirdették az
alelnök választás eredményét. E szerint alelnök
lett: dr. Groisz Gusztáv, Szabó József 51
és Ugron Gábor 1 szavazata ellenében. Ugron
Gábor azon alapon, hogy a választás nem volt
szabályos és az illető nem is kapott abszolút többsé-
get, új választást kér, melyet a püspök el is
rendel, de azt kívánja, hogy a választást az ülés
végére halasszák.

A tisztis személyzet ujjaszervezése tervének
kidolgozását többek hozzászólása után Szamosi
indítványa értelmében az igazgató tanácsra biz-
ták. Az elaborátumot, elkészülte után, egy bizott-
ság vizsgálja felül s azután terjeszti a státus
gyűlés elé.

A kepe megváltás ügyéhez többen
hozzá szólottak.

Szentkereszty Zsigmond br. hozzá-
járul ahoz, hogy a státus a kormányhoz fordul-
jon, csak hogy előbb a kepe-ügyet revideáltatni
akarja.

Molnár József az e téren eddig tett lassu
munkával nincs megelégedve. Az eddigi munkála-
tok nagyon is bürokratikus jellegűek. Az indít-
vány nagyon is alkalmas arra, hogy a kormány-
nál a kérdés elposványosodjék. Pedig a kepe-
megváltás sürgős, fontos, hazafias és hitbuzgalmi
szempontból. A kepeügy állandó forrása a lelkes
és hívők közötti egyetértés megzavarásának. Azért
keveseli a javaslatba hozott indítványt. A kepe-
megváltásnak elmulasztása régi tartozás, melyet
Erdélyben a többi felekezetek már régen végre-
hajtottak. A kepe különösen a Székelyföldön birtok-
arány szerinti szolgáltatás s ez a birtokon nyugvó
oly általános szolgálati teher, mely majdnem hű-
béri jellegű s a régi papi tizednek megfelelő. 48-ban
kimondották a papi tized eltörlését. Hát akkor ma
csak szabad a magyar államot erkölcsi kötelessé-
gének beváltására birmi. Azon nézetet vallja, hogy
a kepe országos alapon való megváltása iránt
az országgyűléshez is czélszerű volna felírni, mi-
dön a kormányhoz is felirat intéztetik.

Kovács Ferenc és utána Ugron Gá-
bor a tanács javaslatát a Molnár indítványá-
nak csatolásával elfogadják.

A középiskolák tételénél:

Ugron Gábor a tanárok fizetésének javítá-
sát hangsúlyozza s kéri a gyűlést, hogy erre a
célra az állam segélyezését is vegye igénybe.

Györffy Gyula a főigazgatók beavatko-
zásával a státus autonom jogait látja megcsor-
birtva. S kívánja, hogy a státus iskoláiban az
igazgató tanács rendelkezék.

Soó Gáspár tanügyi előadó figyelmébe ajánlja
a státusnak, hogy intézeteinek sok helyén nincse-
nek szakiskolák, pedig ezek szükségesek volná-
nak. Sürgeti némely helyen a párhuzamos osztá-
lyok felállítását, továbbá, a hol hiányzik a torna-
terem vagy hiányos a tornaeszközök berendezése,
ott ezekről is gondoskodni kell.

A gyűlés Soó Gáspár előterjesztése értelmé-
ben adja meg utasításait az igazgató tanácsnak.
Ezután az alelnökválasztást ejtették meg.

Az alelnökválasztás eredményét a délutáni
ülében hirdették ki s ez általános meglepetést
szült, a mennyiben Groisz Gusztáv 45 szava-
zata ellenében 51 szavazattal Györffy Gyulát
választották meg, ki az alelnökválasztásnál azelőtt
kombinációba se jött.

A státus uradalmainak jövedelméről és azok
1895. évi költségvetéséről szóló jelentést tudomá-
sul vették.

A nagyalmási uradalom szeszgyáránál Ugron
Gábor e gyárt veszélyes játéknak és próbál-
kozásnak tartja, mely a státusnak telemes káro-
kat fog okozni s nem alkalmas egyébre, mint-
hogy abban a vagyont lassacska elfőzzék, épen
azért indítványozza, hogy ezen gyártól minél előbb
igyekezzen megszabadulni.

Többek hozzászólása után a gyűlés Ugron
indítványa értelmében határozott.

Ezután a működő bizottságoknak szavaztak
köszönetet.

A jegyzőkönyv hitelesítésénél a Groisz Gusztáv
indítványára vonatkozólag ismét vitatkozás indult
meg, melyet Finály Henrik azon kijelen-
tése szüntetett meg, hogy ő a Groisz Gusztáv
indítványát minden kommentár nélkül veszi be a
jegyzőkönyvbe, nem irván hozzá, hogy a javaslat
el lett-e fogadva vagy nem.

Ebben a vitát kezdő Ugron, valamint a
gyűlés is megnyugodott.

Az említett vita után Kiss Bálint cs. és kir.
kamarás, földbirtokos hosszabb beszéd elmondása
után indítványozta, hogy terjesszenek feliratot az
apostoli király elé azzal a kéréssel, hogy ne
szentesitse a katolikus egyházra káros
egyházpolitikai javaslatokat mindaddig, míg a
katolikus autonomia országosan rendezve niucs.

Szentkereszty György br. tiltakozott
és óvat emelt a javaslat ellen, mert nem volt előre
bejelentve.

Ugron Gábor lelkes beszéd kíséretében,
melyben az autonomia szükséges voltát fejtegette,
elfogadta a javaslatot.

Farkas Lajos azt kívánta, hogy adják ki
a javaslatot egy bizottságnak, mely holnap tegyen
előterjesztést a közgyűlésnek.

Még néhány hozzászólás után Lönhart
Ferenc püspök elrendelte a szavazást, melynek
eredménye az, hogy az indítványt 50 szavazattal
s ellenében elfogadták.

Erre a püspök a javaslat szövegezésére és a
király elé való terjesztésére kiküldendő biottség
tagjait Györffy Gyula elnökle alatt Ugron
Gábort, Fábrián Sándort, Todor Józsefet
Kiss Bálintot, Molnár Józsefet és Kovács
Ferencet nevezte ki.

Lönhart Ferenc püspök köszönetet mond
a tagoknak s Isten áldását kéri rájuk.

Ugron Gábor pár lelkes szóval a püspök-
öt élteti, mire a gyűlés a püspök élénk éljen-
vel befejeztetett.

LEVELEZÉS.

Műkedvelői előadás.

Gy.-Alfalva, okt. 29-én.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A gyergyóalfalvi műkedvelők által saját szin-
padi díszleteiknek beszerzésére f. hó 28-án megtar-
tott szini előadás minden tekintetben fényesen sik-
került.

Nem mindig van alkalmunk műkedvelőktől oly
összevágó, könnyen gördülő előadást látni, mint a
minőt tegnap Alfaluban bemutattak. Különböző ez
nem is lehetett másképp. Az egyes szerepek mind
oly kezekbe voltak, hogy a szigorubb kritikát is
bátran kiállják,

A vak tengerész és a felolvasónó
ez. két felvonásos drámolettben a tengerészt Imets
János a töle megszokott szinpadi otthonossággal adta.
A felolvasónó nehéz szerepében Olajos Farkasné
önmagát multa felül. De a darab sikerében a többi
szereplők is derekasan osztoztak. Gerard asszony
szerepében Lörinéz Vilmosné tünt ki, jól alakít-
ottak: Puskás Jenő (Clotoun), Salló Károly
(Arthur) és Roth István (Edgárd).

A házasság politikája ez. egy felvoná-
sos vigjátékban Puskás Jenő, Kaitár Károlyné,
Roth Mihályné és Balázs Gergely voltak a sze-
replők. Összevágó előadás és jó alakításukkal tel-
jessé tették a darab sikerét s állandó vig hangul-
latban tartották a nagyszámu közönséget.

Az anyagi siker sem maradt el. Bevétel 70
frt körül volt s így a szinpadi díszletekre tett ki-
adásokból nem sok marad fedezetlen. A műkedvelő
társulatot hálára kötelezte Kajtár Károly, ki a dísz-
letek festésével sokat fáradozott, valamint Domokos
Samu is. A rendezés nem igen hálás munkájával
dr. Wettenstein szerzett magának érdemeket.

Öszintén örülünk a műkedvelők által elért siker
felett s óhajtuk, hogy az alfalvi társas életre jó-
tékonyan kiható ily estélyek minél gyakrabban is-
métlődjenek.

Az est alkalmával felülfizettek: Balló János
(Csomafalva) 60 kr.; Szenkovits Antal (Remete), dr.
Mezei Géza (Ditró) és Balázs Ferencz (Szarhegy)
50—50 kr.; Bajkó Zsuzsanna, Takács Teréz, Fe-
renczy Károly, Molnár János 30—30 krt és Tamás
István 10 krt.

Jelen volt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A rom. kath. státus új alelnöke.** Györffy
Gyula, vármegyénk alsziki kerületének országos
képviselője, kit — a mint az lapunk más helyén
említve van — a lefolyt státusgyűlés az igazgató
tanács alelnökévé választott, október hó 26-án
meg is kezdte hivatalos működését. A státus
tisztkara Györffy Gyulát megválasztása alkalmá-
ból melegen üdvözölte. Mi is őszintén gratulálunk
a szép kitüntetéshez.

— **Esküvő.** Trohán József csikkarczfalvi
derék ifju kereskedő f. hó 27-én esküdt örök
hűséget Dávid István városi tanácsos és föld-
birtokos kedves leányának, Anna kisasszonynak.
Az esküvő 12 órakor a helybeli rom. katholi-
kus templomban folyt le, a hova a lakadalmas
vendégek 14 kocsin vonultak fel. Násznapok vol-
tak a menyasszony részéről Szócs Ignác és
neje, a vőlegény részéről Gál Márton és neje;
nyoszolyó leányok: Dávid Mariska, Trohán
Aranka és Trohán Ilonka; vőfélyek: Albert
Ödön, Sándor Géza és Boltresz István. Az
esküvés szertartást Domokos János helybeli
lelkész végezte, ki az eskü elmondása után az
ifju párhoz lendületes és megindító beszédet inté-
zett. A templomból a násznép az örömapa házá-
hoz vonult, a hol gazdag ebéd várta őket. Az
ebéd folyamán több lelkes pohárköszöntőt mon-
tak az ifju párra és az örömszülökre. A kedélyes
ebéd végeztével a násznép kocsikra ült és az új
párt felkísérte Csik-Karczfalvára. Itt a lakadalmat
a késő éjjeli órákig folytatták a legjobb hangul-
latban. Boldogságot és megelégedést kívánunk.

— **Egyházi kinevezések.** Lönhart Ferencz
erdélyi püspök kinevezte Imets F. Jákó kano-
nokot az egyházmegyei központi számvevőszék
elnökévé és a hegyaljai esperes kerület főesperesé-
vé; dr. Todor József kanonokot a házassági
kötelék és szerzetesi fogadalom védőjének; nyuj-
tói Jancsó Ernő piskii plébános tisz. alesperesé;
Antal József csikszentléleki plébánost
csikmenasági, Lörinéz Sándort csikszentléleki
plébánosnak, Fekete Imre karczfalvi s. lelkészt
Taploczára, Péterfy Lőrincz s. lelkészt Csik-
Nagyboldogasszonyra segédlelkésznek s György
Márton csikmenasági lelkészt nyugdíjazta.

— **Tanítói gyűlés.** A csikmegyei hiv. tanító-
testület csiki járásköre f. évi november hó 3-án
Csik-Csomortánban gyűlést tart a következő tárgy-
sorozattal: 1. Az odaváló tanító gyakorlati tani-
tása. 2. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása
és hitelesítése. 3. A gyakorlati tanítás megbirá-
lása. 4. Lakatos Mihály felsőnépiskolai tanár
jelentése augusztus hóban Debreczenben rende-
zett országos tanszer-kiállításról. 5. A kiküldött
bizottságok jelentése a) a pénztár állásáról; b)
a milleuniumi kiállításon való részvételről; c) az
alapszabálytervezetről. 6. Emlékbeszéd Orbán
István csikszépvízi volt tanító felett, tartja Élthes
János. 7. Tisztujtás. 8. Indítványok. 9. Igazolá-
sok. 10. A jövő gyűlés helyének és idejének meg-
állapítása. A gyűlésre a tanügy iránt érdeklődők
szívesen láttak.

— **Gazdasági tudósító.** A földmivelésügyi mi-
niszter Balázs Lajos kászonalitzi lakost és föld-
birtokost Csikvármegye kászon-alsziki járására
nézve megbizta az állandó gazdasági tudósítói
tiszttel.

— **Ragados állati betegségek.** Vármegyénk-
ben az október hó 25-iki hivatalos kimutatás sze-
rint a következő községekben és a következő áll-
ati betegségek vannak: Csik-Szentimrén
veszettség egy udvarban, Kászonnajfa-
luban veszettség egy udvarban, Gyergyó-
Remetén szintén veszettség egy udvarban.
Gyergyó-Szentmiklóson takonykor és
bőrféreg egy udvarban. Rühkór Csátósze-
gen, Szentmártonban és Szentkir-
ályon 1—1 udvarban.

— **Hímen.** Ficzus József gyergyó-ditrói közszereletben álló fiatal kereskedő folyó hó 16-án jegyet váltott gyergyó-ditrói Miklós Biri-kisasszonnyal, özvegy Miklós Gyergelyné kedves leányával. Az esküvő folyó évi november hó 4-én leend megtartva. Az igaz vonzalomból származó frigyhez áldást és állandó boldogságot kívánunk!

— **Tanítóegyesületi gyűlés.** A gyergyói róm. kath. tanítóegyesület 1894. nov. 14-én a gyergyó-kilyénfalvi róm. kath. népiskolánál tartja évnegyedes rendes gyűlését, melyre a tagok és a tanúgybarátok tisztelettel meghívattak. Targysorozat: 1. Szent mise. 2. Gyakorlati tanításokat tartanak: Péterffy Lajos a IV. osztályban a számtanból, Salamon Joáchim az anyanyelvtanból a II. osztályban. 3. Hochschild Lajos elnöki megnyitása s ezzel kapcsolatban a debreczeni tanszerkiállítás ismertetése. 4. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 5. A gyakorlati tanítások megbeszélése. 6. A „maroskerületi róm. kath. tanítóegyesület” indítvány. 7. Elnök előterjesztése a gyergyói iskolák történetének megírása tárgyában. 8. Indítványok tárgyalása.

— **Értesítés.** Józsa Sándor gyergyó-ditrói elemi és polgári isk. tanító általunk értesíti az érdekelt tanító urakat, hogy kéziratban levő népiskolai számtan módszerének 3-6 osztályra szóló részéből másolatot többé senkinek sem ad, mert a művet sajtó alá rendezi. A kik már közlebről néhány ívet kaptak, azoknak szintén nem fog tovább küldeni; nyomtatásban különben is olcsóbban hozzá juthatnak, kiknek szükségük van rá. A II. kötet ára 1 frt 40 kr. leend. A megjelent I. kötetből még kevés példány áll rendelkezésre. Ára 1 frt 40 kr. — A torna iskola című mű elfogyott. — A gyümölcsfa tenyésztés cz. füzetből azonban még néhány példány kapható. Ára 14 kr. Rendelhető Józsa Sándor tanítónál (szerzőnél) Gyergyó-Ditróban.

— **Ritka nagyanya.** Az anyósokról azt mondják, hogy ha baj nincs, bajt csinálnak a háznál. Ezt a közmondásfélét megejtő az az eset, melyről bennünket értesítenek. Gyergyó-Szentmiklóson egy székely házaspár családjával együtt él az anyós is, kinek az unokák felnevelésében nem mindennapi szerep jutott. A menyecskének ugyanis eddig már hét gyermeke van s az első gyermekénél elvesztvén a tejtét, már a másodikat nem tudta az anyai tejjel táplálni. Dajkát nem fogadhattak s az egészséges és erős nagyanya vállalta el az édesanyai szerepet s a kis unokát ő kezdte keblére ölelni, a minék egy-két ismétlés után az lett azután az eredménye, hogy a kis szikulus nebuló tejet kapott s 10 egész hónapig a nagy anyja keblén élvezte azt az édes táplálékot, mitől az anyát megfosztotta a természet. A menyecskének így összesen hat gyermekét nevelte fel a nagyanya s még most sem sokalta meg a dolgot. Az ilyen nagyanya már valóban ritkaság és áldás a háznál.

— **Esteli multság.** A gyergyószentmiklósi „szegény tanulókat segítő egyesület” f. hó 27-én nagyon sikerült és vidám multságot rendezett. Meglepetésül a „Várua várt” és a „Szüret” képleteket mutatták be pompás alakításban; Gencsy Zelma k. a. bedig kedves játékaival előadta Skiz (Mogyorósi) „Menyasszony” című csinos monológját. E meglepetéseket jó kedvű és hosszú ideig tartó táncz követte. Közönség ezuttal szép számban volt jelen. A sikerült multság rendezői: özv. Vákár Istvánné urnó, Ferenczy Ilka k. a. és Deér Kálmán voltak.

— **Csikmegye földrajza III. kiadásban.** A Józsa Sándor-féle Csikmegye földrajza a földrajz elemeivel című könyvecske III. kiadása hagyta el a sajtót jelen év szeptember hó 1-ével. Az igazi magyarsággal és népszerű könnyű nyelvezettel írt mű, melyről a tanügyi lapok is annak idején kiváló elismeréssel nyilatkoztak. György J. a b Márton kiadónál rendelhető meg Csik-Szeredában. A mű kiadásában a Csik-megyével határos szomszéd megyék ismertetése is fülvön véve, a könyv terjedelme mindazonáltal nem változott. Ára 18 kr.

— **Járvány.** Gyergyó-Szentmiklóson a difteritisz ismét ijesztőbb mérvben kezd szedni áldozatait. A nyáron lépett fel járványszerűleg s azóta már két ízben is szünetelt rövidebb ideig;

most azonban újra graszszál. Különbö Gyergyó-Szentmiklós a járványokra nézve nagyon exponált hely s Gyergyónak forgalmi központja lévén, a vidéki községek járványait mindig behurcolják. Az egészség fölötti örködés a községi orvosnak valóban emberfölötti munkájába kerül s azt lehet mondani, hogy az utóbbi években se éjjele, se nappala nem volt. Hogy a most uralgó difteritist elfojthassa, Budapestre sürgönyözött szérumért; de nem kapott. A közegészség érdeke megkívánna, hogy a kormány gondoskodjék a vérsavónak oly mérvű előállításáról, hogy legalább a járványos községek eljárásság magukat ezen kitűnőnek bizonyult gyógyító szerrel.

Fővárosi levél.

Budapest, okt. 25.

Az orosz czár haldoklik s a Czárévics esküvőt tart.

Ez a két dolog foglalkoztatja az egész világot.

Mennyi tragédia van ebben rövid pár szóban.

A minden oroszok leher czárja, a hatalmas a zsarnok, a kitől milliók reszketnek, megtörve fekszik ágyán. Apját a nihilisták bombája tépte széjjel, ő mereven ráhagott a nihilizmus hydrájának a fejére és megfojtotta azt.

De most a nihilistáknál is hatalmasabb lény áll vele szemközt s annak már is megadta magát ő és környezete. Ki tudja, nem hozza-e holnap már a táviró halálát.

De az orosz czár halálában nagyobb tragikum is van. Utolsó perczében fölemeli parancsoló kezét és szétszakítja erőszakosan egy ifjú pár szerelmének benső szálait. A beteg, a gyöngy, az erőtlén zsarnok halála órájában is zsarnok marad még fiával szemben is. Nem hatja meg ketségbeesése s talán csak azért is él még néhány napig, hogy megmutassa hatalmát. A nagy orosz birodalomban még mindig csak egyetlen ur parancsol a haldokló czár. Talán még a tulvilágban is parancsol niattvalóinak...

Hagyjuk ezt a zord képet, a temetést és az esküvőt, nem való az nekünk, a kikre más nap süt, más levegőt szívunk.

Fönn Budavárban újabb élet volt a héten. A mi jóságos királyunk és királyasszonyunk körül csoportosult az ország java, virága. Különösen feltűnt a királyné jó kedve. Oly régen nem látta senki nevetni a szomorú fejedelmi anyát, hogy általában feltűnt, mikor Szilágyi Dezső igazságügyminiszter megkezeztette. A párbeszéd, mely kettőjük közt lefolyt, a következő volt:

— Nos nos — szólott a királyné, meglátván Szilágyit. Oh még mindig aglegény?

— Sajnos felséges asszonyom — felelt Szilágyi bus ábrázattal — még mindig az vagyok.

— Hát mért nem nősül?

— Nem lehet felséges asszonyom, nem lehet,

— Hogy hogy? — kérdi a királyné csodálkozva.

— Kiszólna a viág, felséges asszonyom, ha még én se várnám be — a polgári házasságot.

A királyné hangosan fölkaczagva fordult el Szilágyitól.

De jó kedve daczára, a kik látták a felséges asszonyt, azt beszélék, hogy arczán megdöböntő szenvedések nyomai látszanak.... Az a rettenetes csapás, mely fia halálával érte, kegyetlenül megviselte s még ma is annak a súlyát érzi, még ma sem tud kibontakozni alóla.

Mondják, hogy mikor a királyné udvarhölgyével Gödöllőre visszautazott, a kocsiban, mely a vonathoz vitte, hátradölvé, sóhajtvá mondá:

— Hála istennek, csak hogy már megyünk! Ott mégis csöndesebb...!

Mert bizony zajos város ez a Budapest. Utczáin egy perczig nem szünik a lárma, százezernyi ember sűrög-forog, diskurál, szaladozik, mintha mindnyája attól tartana, hogy elkésik. De mind e zajt, lármat, élénkséget tul fogja kiáltani vasárnap egy szózat, akkor, mikor

a pályaudvarba berobog a vonat, füstöt okádva füttyölve, jelentve, hogy: megjöttem, itt vagyok. Egy szózat, mely csak annyiból áll:

— Eljén Kossuth Ferencz!

Ennyi az egész, de százezernyi nép ajkán mennydörgéssé válik s visszhangozni fogja Budapest minden utczája. Az utolsó visszhang onnan verődik vissza a kerepesi temető uj és könnyű áztatott sirhalmáról

Tinódy.

Szám 2446—1894.

Arány.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Csik-Rákos községében gyakorolt italméresi jog arányosításának megengedhetősége és az arányklucs meghatározása felett Eltes Zsigmond királyi törvényszéki kiküldött bíró által tartandó tárgyalásra határidőül 1894. évi december hó 19-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék nagytermében kitzetett, melyre az összes érdekelt birtokosok Csik-Rákos község előjárósága által képviselve a törvényben és a 356/893. I. M. E. szám alatt kiadott utasítás 38. §-ban irt következmények terhe mellett megidéztenek.

A kereset ezen kérése a kir. törvényszék-nél, Csik-Rákos község előjáróságánál megtekinthető.

A kir. törvényszék üléséből:

Csik-Szeredán, 1894. október 9-én.

Eltes Zsigmond,

Bayler Kálmán,

h. elnök.

jegyző.

Szám 2630—1894.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyó-szentmiklósi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy dr. Tütscher Ede ügyvéd végrehajthatónak özv. Lőrincz Antalné végrehajtást szenvedő elleni 22 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró) területén lévő, Gyergyó-Alfalu község határára fekvő, a gyergyóalfalvi 517. sz. tjkvben 1. rendsz. 1509., 1526. hrsz. alatt felvett ingatlanra 72 frt, a 4. rendsz. 4935. hrszra 18 frt, a 16. rendsz. 16658., 16659. hrszra 353 frt, a 19. rendsz. 18316., 18317. hrszra 46 frt, a 20. rendsz. 19416. hrszra 33 frt, a 21. rendsz. 21148. hrszra 83 frt, a 23. rendsz. a 23133. hrszra 15 frt, a 25. rendsz. 25594. hrszra 11 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi november hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor Gyergyó-Alfalu község hivatalos házájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzuek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklós, 1894. évi augusztus hó 24. napján.

A m. kir. járásbíró mint tlkvi hatóság.

Köllő Ignác,

kir. albíró.

Szám 4114—1894.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy id. Melik István végrehajthatónak Hungán Tódor Páskuj fia végrehajtást szenvedő elleni 311 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró) területén fekvő, a Felsőtölgyes I. rész 617. sz. tjkvben A 1. r. 3569/1. hrsz. az árverés 498 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi november hó -ik napján délelőtti 9 órakor Holló község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 80 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez le-

tanni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegre elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyószentmiklós, 1894. évi szeptember hó 20. napján.

A gyergyószentmiklói kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Köllő Ignác,
kir. aljbíró.

2060/894.

ki.

Árverési hirdetés.

Csik-Szereda város tanácsa által a folyó 1894-dik év november hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor a város tanácstermében megkezdendő nyilvános árverésen a többet ígérőnek az 1895. év január 1-től az 1897 ik év deczember 31-éig, tehát 3 évi időtartamra haszonbérbe adatnak.

1-ször. A belpiacz-vám jövedelme 2100 frt.

2-ször. Külpiacz-vám jövedelme 2000

3-szor. Marhabehajtási vám jövedelme 1000

4-szer. Sertéspiacz-vám jövedelme 50 "

5-ször. Kompona-vám jövedelme 40 "

6-szor. Barompiacz-korcsmajövedelme 40 "

Évenként fizetendő haszonbéri összeg mellett

7. Árverezni szándékozók tartoznak az

árverezés napján a kikiáltási összeg 10% át

bánatpénzül letenni, mely bánatpénz a város

pénztárába helyeztetvén el, vállalkozónak utolsó

részlet fizetésébe fog betudatni.

8. A vállalat után járó minden terheket

bélyeg- és kincstári illetékeket vállalkozó hor-

dozza.

Egyéb feltételeket vállalkozni kívánók

bármikor az árverés megtörténte előtt a hiva-

talos órák alatt délelőtt 9 - 12 ig. délután 2 - 5-ig

a város tanácsházánál a polgármesteri irodában

betekintethetik s magoknak bővebb felvilágosi-

tást is szerezhetnek.

Csik-Szereda, 1894. október 27-én.

Csedő István,

polgármester.

A székelyudvarhelyi vasúti állomással

szembe lévő „Falczálló“ helyemről ajánlok

tölgyfa deszkákat,

még pedig elsőrendűt köbmeterenként 24 frt.

Másod minőségűt 14 frt.

Értekezni lehet Gál János kereskedő-

nél Székely-Udvarhelyt.

Jó minőségű rozst és pityókat

a szeszgyár részére

bevásárol Cziffra Mihály

Gyergyó Szentmiklóson.

1-3

Elejtett vadakat

egész a tilalom végéig bármilyen mennyiségben utánvétel mellett átvesztünk és a postaköltségeket is mi hordozzuk.

Őzeket darabonként 7-9 frtig, vagy kiló számra bőröstől 40 krért kilonként.

Nyulakat drbonként 1 frt 10 krért.

Magyaros tyukot drbonként 60 krért.

Fogoly madarat drbonként 40 krért.

Továbbá ajánljuk hentes árunkat, nevezetesen: szalámit, párisi és lengyel kolbászt és friss formás virslit. Utóbbiból 70 pár egy postacsomag, párját 4 krajczárban számítjuk.

Kuschman testvérek

vad- és hentes üzlete Brassó.

12

Pántlika

gilisza

fejestől

6 perc alatt teljes biztonsággal a gyomorból feltétlenül kihajtatik a páfrány tokoeskák által. Eredeti minőségben egyedül csakis

Schneider József

gyógyszerésznél kapható Resicán (Délmagyarország) E kitűnő gyógyszer biztos hatásért jót állunk. Életkor megadása szükséges: utánzástól törvényesen védve van.

Egy eredeti dohoz ára 3 frt 50 kr.

Vedjegy

Postautóvétel mellett az egész világon azétküldetik.

Tőke nélkül

naponta pénzt szerezhetnek

bármily állásu egyének, kik mindennemű osztr.-magyar állami és magánsorsjegyek eladásával foglalkozni akarnak. havi részletfizetésre kedvező feltételek mellett, egy elismert budapesti szolid intézet részére.

Ajánlatok „U. A.“ jelige alatt intézendők

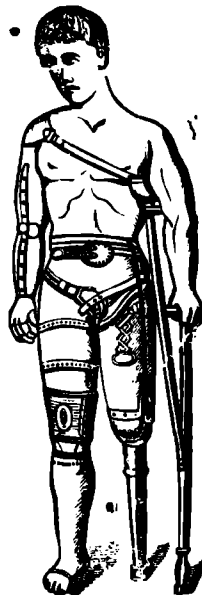
ECKSTEIN BERNÁT

hirdetési irodájába

Fürdő-utca 4. sz. a mikor a prospektusok küldetnek

1-3

Speczialista sérvkötőkben.

Keleti J. cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalmazott sérvkötője a leghíresebb orvosi auktoritások által a legjobbnak van elismerve, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen benyomást és rendkívüli cél-szerű.

Újdonság!!

Keleti-féle gummi sérvkötő, szabadalmaztatott 1894. márczius hóban.

Kitűntettettt Brüsszelben, 1893. aranyéremmel és díszokmány-nyal. A pelották teljesen a sérvhez idomíthatók, szarvasbőr védővel és biztonsági övvel. Árak egyoldalú 6 frt, kétoldalú 12 frt.

Suspensorium, haskötő, (elasztikus) gummi-görcsérhársnya, háttartó orthopédiai műleges fűző, műleges lábak és kezek. **GUMMI!!** Egyedüli képvisellete Osztr.-Magyarországon a párisi

„F. Berguerand fia.“ leghíresebb gyárosnak.

Jótállás mellett valódi párisi gummi és halhólyag 2-6 frtig. Bouts americains 3-5 frtig. Eredeti Pessarim ochsivum Mensinga tanár szerint 1.80 5 frtig Mintagyűjtemény uraknak 3-8 forintig. Megrendeléseket diszcréten és gyorsan eszközöl.

orvos sebészeti műszerész és cs. és kir. osztr. és magyar szabadalmazott sérvkötők gyárosa.

KELETI J.,

Budapest, IV. Koronaherczeg-utca 16. (Szer-víták palotája.)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1-5

T. cz.

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy **Kolozsvártt, Belközép-utca 8. szám alatti** saját házunkban

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank

Erdélyrészi Fiókjá

czég alatt fióküzletet nyitottunk.

E fióküzlet **működését folyó évi November hó 1-én** kezdi meg és annak az összes erdélyi részekre kiterjedő üzlet- és hatásköre következő:

Értékpapírok, ércpénzek s külföldi bankjegyek vásárlása és eladása.

Előlegek (kölcsönök) nyújtása értékpapírokra és ércpénzekre folyó számlában, vagy előre meghatározott összeggel s megállapított lejárattal.

Értékpapírok átvétele megőrzés és kezelés céljából.

Mindennemű tőzsdei megbízások átvállalása a budapesti, bécsi vagy külföldi tőzsdékre.

Osztrák- vagy külföldi értékre szóló váltók leszámítolása, illetve vásárlása.

Utalványok és hitellevelek kiállítása a bel- és külföld nagyobb piacaira.

Takarékbetétek átvétele könyvecskékre és folyó- (cheque) számlára.

Szelvények beváltása, igérvények elárusítása, röviden mindazon üzletek folytatása, melyek egy nagyobb szabásu bank- és váltóüzlet keretébe beillenek.

Fióküzletünk úgy tőzsdeügyekben, valamint a tőke elhelyezésére nézve kimerítő és lelkiismeretes fölvilágosításokkal szolgál.

Elveink szerint vezetett és általunk minden irányban hathatósan támogatott fióküzletünk képes lesz minden a bank-szakmába vágó ügyet gyorsan és a legkedvezőbb feltételek mellett elintézni, a miért is annak szogálatait adandó alkalmammal igénybe venni kérjük.

Tisztelettel

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank.

Nyomatott Csik-Szeredában 1894. a lap tulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában.